

IOM International Organization for Migration

ข่าวแรงงานข้ามชาติ

ประจำเดือนสิงหาคม 2552*

ขั้นตอนการดำเนินการพิสูจน์สัญชาติแรงงานพม่าในประเทศไทย

ขั้นตอนการดำเนินการพิสูจน์สัญชาติแรงงานพม่าผู้ซึ่งอาศัยและทำงานในประเทศไทยได้เริ่มมีการดำเนินการเมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2009 ภายใต้ข้อตกลงความเข้าใจร่วมกัน (MOU) ที่ประเทศไทยได้ลงนามร่วมกับรัฐบาลประเทศพม่าเมื่อเดือนมิถุนายน 2546 ซึ่งระบุว่าแรงงานข้ามชาติชาวพม่าที่อยู่ในประเทศไทยมีสิทธิอยู่อาศัยและทำงานอย่างถูกกฎหมายเมื่อได้รับการพิสูจน์สัญชาติ โดยภายหลังการพิสูจน์สัญชาติ แรงงานจะได้รับหนังสือเดินทางชั่วคราวซึ่งออกให้โดยเจ้าหน้าที่รัฐบาลพม่า และการตรวจลงตราโดยรัฐบาลไทย

ขั้นตอนการพิสูจน์สัญชาติที่แรงงานพม่าและนายจ้างจะต้องปฏิบัติตามในการเข้าสู่กระบวนการพิสูจน์สัญชาติเป็นขั้นตอนที่ค่อนข้างซับซ้อน และมีขั้นตอนการดำเนินการตามลำดับ ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1

นายจ้างขอรับแบบฟอร์มขอรับการพิสูจน์สัญชาติพม่าจากกรมการจัดหางาน กระทรวงแรงงาน และแจกให้กับลูกจ้างชาวพม่า ลูกจ้างชาวพม่ากรอกรายละเอียดลงในแบบฟอร์ม

หมายเหตุ: ถ้านายจ้างไม่ได้รับแบบฟอร์ม สามารถขอรับได้ที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด (สจจ)

ข้อสังเกต: ลูกจ้างชาวพม่าที่ใบอนุญาตทำงานยังไม่หมดอายุเท่านั้นที่มีสิทธิขอรับการพิสูจน์สัญชาติ

ขั้นตอนที่ 2

นายจ้างยื่นเอกสารดังต่อไปนี้ที่สำนักงานจัดหางานจังหวัด

- สำเนาใบทร. 38/1 (เอกสารจดทะเบียน) หรือสำเนาใบอนุญาตทำงาน
- แบบฟอร์มขอรับการพิสูจน์สัญชาติ
- สำเนาหนังสืออนุญาตให้จ้างคนต่างด้าว (ใบไต่สวน)

* ปรับปรุงข้อมูลล่าสุดวันที่ 24 กันยายน 2552

ขั้นตอนที่ 3

สำนักงานจัดหางานจังหวัดส่งใบสมัครไปยังกรมการจัดหางาน กรุงเทพฯ

ขั้นตอนที่ 4

ทุกวันที่ 25 ของทุกเดือน กรมการจัดหางานจะจัดส่งใบสมัครเพื่อขอรับการพิสูจน์สัญชาติที่ได้รับจากสำนักงานจัดหางานจังหวัดไปยังทางการพม่าโดยผ่านช่องทางทางการทูต

ขั้นตอนที่ 5

ทางการพม่าจะตรวจสอบข้อมูล และส่งบัญชีรายชื่อแรงงานพม่าที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายการพิสูจน์สัญชาติมายังกระทรวงการต่างประเทศของไทย โดยผ่านช่องทางทางการทูต

ขั้นตอนที่ 6

กระทรวงการต่างประเทศของไทยแจ้งกรมการจัดหางานถึงผลการตรวจสอบข้อมูล และจัดส่งบัญชีรายชื่อแรงงานพม่าที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายการพิสูจน์สัญชาติ

กรมการจัดหางานจะดำเนินการนัดหมายให้แรงงานพม่าที่มีคุณสมบัติเข้าข่ายการพิสูจน์สัญชาติกับศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติที่ อำเภอแม่สาย จังหวัดเชียงราย อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และอำเภอเมืองระนอง จังหวัดระนอง จากนั้น ดำเนินการแจ้งศูนย์ที่เกี่ยวข้อง และแรงงานพม่าโดยผ่านนายจ้างเกี่ยวกับการนัดหมายดังกล่าว

สำนักงานจัดหางานจังหวัดจะมอบสำเนาประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่องการอนุญาตให้คนต่างด้าวสัญชาติพม่าเดินทางออกนอกเขตพื้นที่ที่ได้รับอนุญาตไปพิสูจน์สัญชาติ เดินทางจากสถานประกอบการไปยังศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติตามที่กำหนด เพื่อดำเนินการพิสูจน์สัญชาติให้แก่แรงงานพม่า

ขั้นตอนที่ 7

แรงงานพม่าพร้อมนายจ้าง (หรือผู้รับมอบอำนาจ) รายงานตัวเพื่อลงทะเบียน ณ ศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติ พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้อง และ “หนังสือส่งตัว” ที่ออกให้โดยสำนักงานจัดหางานจังหวัด เจ้าหน้าที่ประจำศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติจะทำหนังสือถึงหน่วยงานพิสูจน์สัญชาติแรงงานพม่า เพื่อส่งตัวแรงงานพม่าเข้ารับการพิสูจน์สัญชาติ

ขั้นตอนที่ 8

เมื่อแรงงานพม่าได้รับเอกสารครบถ้วน แรงงานพม่าจะข้ามพรมแดนไปยังฝั่งประเทศพม่า และรายงานตัว ณ หน่วยงานพิสูจน์สัญชาติพม่า ณ เมืองเมียววดี เมืองท่าจีเหล็ก และเมืองเกาะสอง

ขั้นตอนที่ 9

เจ้าหน้าที่หน่วยงานพิสูจน์สัญชาติพม่าจะดำเนินการพิสูจน์สัญชาติ และออกเอกสารหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางให้แก่แรงงานพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติ พร้อมชำระค่าธรรมเนียม 3,000 จ๊าด

ขั้นตอนที่ 10

เจ้าหน้าที่หน่วยงานพิสูจน์สัญชาติพม่าจะออกหนังสือส่งตัวแรงงานพม่าถึงศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติ แจ้งผลการพิสูจน์สัญชาติและแจ้งว่าแรงงานได้รับหนังสือเดินทางชั่วคราวหรือไม่ จากนั้นแรงงานพม่าจะต้องยื่นหนังสือส่งตัวและรายงานตัวต่อเจ้าหน้าที่ศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติ ซึ่งศูนย์ประสานการพิสูจน์สัญชาติจะรวบรวมข้อมูลผลการพิสูจน์สัญชาติและรายงานมายังกระทรวงแรงงานทุกเดือน

ขั้นตอนที่ 11

แรงงานพม่าพร้อมนายจ้าง (หรือผู้รับมอบอำนาจ) สามารถยื่นขอรับการตรวจลงตรา ณ สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองที่ใกล้ที่สุด

เอกสารจำเป็นสำหรับการขอรับการตรวจลงตรา ได้แก่

1. เอกสารหนังสือเดินทาง หรือเอกสารใช้แทนหนังสือเดินทาง พร้อมสำเนา 1 ชุด
2. ใบสมัคร พร้อมรูปถ่าย 1 ใบ (ขนาด 4 X 6 ซม.)
3. แบบฟอร์ม ตม. 6
4. ค่าธรรมเนียมตรวจลงตรา 2,000 บาท¹
5. บัตรสีชมพู พร้อมสำเนา 1 ชุด
6. แบบฟอร์ม ทร. 38/1 และใบเสร็จค่าธรรมเนียม (ถ้าแรงงานพม่าไม่มีบัตรสีชมพู)
7. ใบโควตา (จากนายจ้าง) พร้อมสำเนา 1 ชุด
8. บัตรประชาชนนายจ้าง พร้อมสำเนา 1 ชุด
9. เอกสารการจดทะเบียนบริษัท

หลังจากที่ได้รับการตรวจลงตราแล้ว แรงงานจะต้องแจ้งที่พักอาศัยต่อสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองทุก 90 วัน หากไม่รายงานตัวภายในระยะเวลาที่กำหนด จะต้องจ่ายค่าปรับไม่เกิน 5,000 บาทและปรับไม่เกินวันละ 200 จนกว่าจะแจ้ง²

¹ ตามมติคณะรัฐมนตรีวันที่ 9 ธันวาคม 2551 มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยออกกฎกระทรวงเพื่อลดอัตราค่าธรรมเนียมการตรวจลงตราจากอัตราปกติร้อยละ 2,000 บาท เหลือร้อยละ 500 บาทสำหรับคนต่างด้าวสัญชาติพม่าที่ผ่านการพิสูจน์สัญชาติแล้วและได้รับหนังสือเดินทางชั่วคราว (เอกแทนหนังสือเดินทาง) ที่ทางการพม่าออกให้ < ในขณะที่จัดทำข่าวแรงงานข้ามชาติฉบับนี้ ยังไม่มีกฎกระทรวงออกมา >

ขั้นตอนที่ 12

ภายหลังจากได้รับการตรวจลงตรา แรงงานพม่าที่ทำงานประมง เกษตร/ปศุสัตว์ และงานบ้านไม่สามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคม แรงงานจึงต้องใช้สิทธิประกันสุขภาพแทน (ค่าตรวจสุขภาพ 600 บาทและค่าประกันสุขภาพ 1,300 บาทต่อปี) ส่วนแรงงานประเภทอื่นๆ สามารถเข้าสู่ระบบประกันสังคมได้ โดยนายจ้างจะหักเงิน 3.5%³ จากค่าจ้างของแรงงานพม่าส่งเข้ากองทุนประกันสังคม และนายจ้างจ่ายสมทบในอัตราที่เท่ากัน

ขั้นตอนที่ 13

แรงงานพม่าจะต้องชำระเงินจำนวน 100 บาทเป็นค่าธรรมเนียมแบบฟอร์มขอรับใบอนุญาตทำงาน หากขอรับใบอนุญาตทำงานเป็นเวลา 1 ปีเสียค่าธรรมเนียม 1,800 บาท และ 2 ปีเสียค่าธรรมเนียม 3,600 บาท โดยสามารถต่อใบอนุญาตได้อีก 1 ครั้งเป็นเวลา 2 ปี

แรงงานพม่าผู้ซึ่งได้รับการพิสูจน์สัญชาติแล้วและมีใบอนุญาตทำงานที่ยังไม่หมดอายุได้รับการยกเว้นไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมใหม่ แต่ข้อยกเว้นนี้ใช้สำหรับเฉพาะช่วงเวลาที่ใบอนุญาตทำงานยังไม่หมดอายุเท่านั้น

ที่มา: คู่มือการปฏิบัติงานสำหรับการพิสูจน์สัญชาติแรงงานพม่า, สำนักบริหารแรงงานต่างด้าว, กรมการจัดหางาน, กระทรวงแรงงาน

* ข่าวแรงงานข้ามชาติจัดทำโดยแผนกแรงงานอพยพ องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน สำนักงานประเทศไทย หากท่านต้องการสอบถามข้อมูลเพิ่มเติม โทรศัพท์: 02-3439300 โทรสาร 02-3439399 e-mail: migrantnews@iom.int website: www.iom-seasia.org

² มาตรา 76 พรบ.คนเข้าเมือง 2522

³ อัตรานี้ลดลงจากอัตราเดิม 4.5 % เป็น 3.5 %